

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI.

Ukrajina brani transport nafte Mađarskoj, Budimpešta preti blokadom pomoći

Morgan Stanley: Sledeće godine će se pojaviti višak na tržištu nafte

Emirati masovno kupuju LNG tankere: Da li Rusija gradi novu tajnu flotu?

Zbog manje potrošnje prirodnog gasa, skladišta u EU su punija

SADRŽAJ

NAFTA

Ukrajina brani transport nafte Mađarskoj, Orban preti blokadom pomoći[OVDE](#)

Morgan Stanley: Sledeće godine će se pojaviti višak na tržištu nafte[OVDE](#)

Azija će nastaviti da dominira povećanjem kapaciteta za LNG[OVDE](#)

Indonezija kupuje rusku naftu prvi put posle 10 godina[OVDE](#)

Egzodus velikih naftaša iz Severnog mora se nastavlja [OVDE](#)

Rusija razmatra zabranu izvoza dizela[OVDE](#)

Eni prodaje svoj sektor za biogoriva [OVDE](#)

Azerbejdžan traži milijardu dolara od naftaša za siromašne zemlje[OVDE](#)

UNKS: Kretanje cena nafte Brent[OVDE](#)

PRIRODNI GAS

Emirati masovno kupuju LNG tankere: Da li Rusija gradi novu tajnu flotu?[OVDE](#)

Zbog manje potrošnje prirodnog gasa, skladišta u EU su punija[OVDE](#)

Odlični rezultati poslovanja norveškog Equinora[OVDE](#)

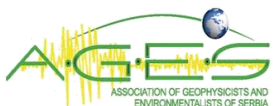
Alijev: Azerbejdžan bi mogao da izvozi gas preko Ukrajine[OVDE](#)

REGION

JANAF za 2023. isplaćuje dividendu 30,95 evra po akciji[OVDE](#)

NIS: Tender za 30 solarnih elektrana na pumpama[OVDE](#)

UNKS: Cene goriva u regionu[OVDE](#)

Ukrajina brani transport nafte Mađarskoj, Budimpešta preti blokadom pomoći Kijevu

Evropska unija će se umešati nakon što su Mađarska i Slovačka optužile Ukrajinu da ugrožava njihove isporuke nafte delimičnom zabranom izvoza ruske sirove nafte koja prolazi kroz zemlju, prenosi **Politico**. Evropska komisija će tražiti više informacija o zahtevu Mađarske i Slovačke da posreduje u postupku konsultacija sa Kijevom i odbila je rok od tri dana da odgovori na pritužbu tih zemalja.

Kijev je prošlog meseca usvojio sankcije koje blokiraju tranzit sirove nafte koju je prodala najveća moskovska privatna naftna kompanija Lukoil u centralnu Evropu, što je izazvalo strah od nestašice snabdevanja u Budimpešti i Bratislavi.

Mađarska i Slovačka su u ponedeljak poslale pismo Evropskoj komisiji tražeći od izvršne vlasti EU da započne pregovore sa Ukrajinom, što je prethodnica pravnog postupka, tvrdeći da je ta mera prekršila sporazum o pridruživanju između Brisela i Kijeva iz 2014.

Portparol Komisije Olof Gill rekao je za Politico da izvršna vlast EU „trenutno proučava sadržaj ovog pisma“, dodajući da je „spremna da podrži uticaj zemalja članica [EU] u pronalaženju rešenja zajedno sa Ukrajinom“.

Budimpešta se oslanja na Moskvu za 70 odsto svog uvoza nafte — i na Lukoil za polovinu tog iznosa. Slovačka, koja je prošle

godine uvezla 88 odsto svoje sirove nafte iz Rusije, prema Kpler marketinškoj firmi, upozorila je da bi ukrajinska mera mogla da smanji isporuke sirove nafte za njenu primarnu rafineriju za 40 odsto.

„Ovo je neprihvatljiv korak Ukrajine, zemlje koja želi da bude članica Evropske unije, a jednom odlukom stavlja snabdevanje naftom... u fundamentalnoj opasnosti“, rekao je u ponedeljak ministar spoljnih poslova Mađarske Peter Sijarto.

Sijarto je u utorak eskalirao svoj rat rečima, obećavajući da će Mađarska blokirati sredstva koja se koriste za nadoknadu vojne pomoći zemljama EU upućene Ukrajini u znak protesta zbog sankcija Kijeva.

U međuvremenu Bugarska je ponudila pomoć Mađarskoj u rešavanju poteškoća koje su nastale nakon što je Ukrajina zabranila tranzit nafte ruskog Lukoila. Nakon razgovora sa bugarskim ministrom energetike Vladimirom Malinovim, Sijarto je rekao da su razmotrili situaciju koja je nastala zbog "neprihvatljivog" poteza Ukrajine da onemogući tranzit sirove nafte Lukoila u Mađarsku i Slovačku. '

"Ne samo da time ugrožavaju energetska bezbednost Mađarske i Slovačke, već i krše sporazum o pridruživanju između Evropske unije i Ukrajine", rekao je Sijarto, navodi se u saopštenju ministarstva.

Morgan Stanley: Sledeće godine će se pojaviti višak na tržištu nafte

Tržište sirove nafte je trenutno napeto, ali će sledeće godine verovatno biti u suficitu, sa cenama Brent-a koje će pasti u raspon od srednjih do visokih 70 dolara, navodi Morgan Stanley, prenosi Reuters.

Napetost će se zadržati tokom većeg dela trećeg kvartala, navela je banka u belešci od petka, ali će se ravnoteža vratiti do četvrtog tromesečja, „kada se sezonska tražnja padne i snabdevanje OPEC-a i ne-OPEC-a se vrati u rast“.

Tri izvora rekla su Reutersu prošle nedelje da je malo verovatno da će OPEC+ preporučiti promenu politike proizvodnje ove grupe na sastanku mini-ministara sledećeg meseca, ostavljajući na snazi plan da se počne sa smanjenjem proizvodnje nafte u jednom sloju od oktobra.

Morgan Stanley je saopštio da očekuje da će snabdevanje OPEC-a i ne-OPEC-a porasti za oko 2,5 miliona barela dnevno (bpd) u 2025. godini, znatno ispred rasta potražnje.

Rad u rafineriji će dostići vrhunac u avgustu ove godine, a malo je verovatno da će se vratiti na taj nivo do jula 2025. godine, navodi se u saopštenju.

Morgan Stanley je ostavio nepromenjenu prognozu cene nafte tipa Brent za treći kvartal 2024. na 86 dolara po barelu. Ranije ovog meseca, Goldman Sachs je takođe zadržao svoju projekciju za kvartal po prosečnoj ceni Brent od 86 dolara po barelu.

Cene nafte tipa Brent u ponedeljak su porasle za 0,54 odsto na 83,08 dolara po barelu do 05:35 GMT, a fjučersi na američku sirovu naftu Vest Texas Intermediate su porasli za 0,54 odsto na 80,56 dolara.

Indonezija kupuje rusku naftu prvi put posle 10 godina

Indonežanska državna kompanija za naftu i gas Pertamina dodala je rusku naftu na tenderske liste za kupovinu u septembru, prenosi **Reuters** pozivajući se na izvore.

Kompanija je poslednji put kupila naftu u Rusiji pre više od 10 godina. Napominje se da je Pertamina zatražila rusku naftu Urals za isporuku svojoj rafineriji Čilačap 15-17. septembra. Brent Sokol se takođe razmatra za isporuku od 18. do 20. septembra. Međutim, rezultati tendera još nisu objavljeni.

Jedan od izvora novinske agencije je pojasnio da će indonežanska kompanija najverovatnije moći da kupuje naftu od Rusije samo ako bude prodana u skladu sa gornjom cenom koju je odredila G7, odnosno 60 dolara po barelu.

Rusija razmatra zabranu izvoza dizela

Ruska vlada razmatra zabranu izvoza dizela zbog rasta domaćih cena prenosi „Komersant“, pozivajući se na nekoliko neimenovanih izvora. Rusija je najveći svetski izvoznik dizela na moru odmah ispred Sjedinjenih Država.

Dizel je njegov najveći izvoz naftnih proizvoda, sa oko 35 miliona metričkih tona godišnje, od čega se skoro tri četvrtine otprema cevovodom, piše **Reuters**

Rusija je obustavila izvoz dizela prošle jeseni na oko dve nedelje, ali je nastavila isporuku gasa preko okeana.

Rusija ograničava izvoz benzina i trebalo bi da obnovi zabranu izvoza benzina od 1. avgusta.

Jedan od izvora na koje se poziva Komersant rekao je da bi izvoz dizela mogao biti zabranjen ako cene naglo porastu, ali još nema odluke.

Egzodus velikih naftaša iz Severnog mora se nastavlja

Trend da velike naftne kompanije napuštaju Severno more, a da na njihovo mesto dolaze manje nezavisne firme se nastavlja, prenosi **Forbes**.

Kanadsta nezavisna firma Tenaz Energi pristao da kupi NAM Offshore - ili Netherlandse Aardolie Maatschappij - zajedničko ulaganje između Shell-a i ExxonMobil-a u odnosu 50:50.

Očekuje se da će dogovor vredan 165 miliona evra (180 miliona dolara) biti sklopljen sredinom 2025. nakon regulatornih odobrenja i aktivnosti tranzicije. Tenaz sa berze u Torontu će takođe potencijalno ponuditi tri dodatna oblika nepredviđenih plaćanja na osnovu budućih finansijskih rezultata, otkrića istraživanja i ostvarenih cena prirodnog gasa.

Kompanija će sada posedovati praktično sve NAM-ove operacije istraživanja i proizvodnje na moru (E&P), uključujući srodnu infrastrukturu cevovoda i preradu na kopnu u Holandiji.

Eni prodaje svoj sektor za biogoriva

Italijanski Eni pregovara, sa investicionom kompanijom KKR, o prodaji manjinskog udela u Eniliveu, poslu koji bi jedinicu biogoriva mogao da proceni na 11,5-12,5 milijardi evra (12,5 - 13,6 milijardi dolara) uključujući dug, prenosi **Seebiz**. Očekuje se da će biogoriva, proizvedena od

biljnog ulja, otpadnog jestivog ulja i masti, igrati glavnu ulogu u dekarbonizaciji sektora transporta, vazduhoplovstva i pomorstva u narednim godinama. Sentiment tržišta prema njima je, međutim, postao negativan kako su profitne marže oslabile, a zabrinutost zbog regulatorne podrške rasla. Eni-jevi veći rivali Shell i BP, su u proteklih nekoliko nedelja objavili da pauziraju svoje projekte za biogorivo.

Azerbejdžan traži milijardu dolara od naftaša za pomoć siromašnim

Od zemalja i kompanija koje proizvode fosilna goriva traži se da uplate u novi međunarodni fond kako bi pomogli siromašnim zemljama da se izbore sa posledicama klimatske krize. Investicioni fond za klimu osniva azerbejdžanska vlada, zemlja domaćin samita UN o klimi Cop29 u novembru. Akcioni fond za finansiranje klime će uzeti finansijske doprinose od zemalja i kompanija koje proizvode fosilna goriva i koristiti novac za investiranje u projekte u zemljama u razvoju koji smanjuju emisiju gasova staklene bašte i pomažu u izgradnji otpornosti na uticaje ekstremnih vremenskih prilika, prenosi **Guardian**.

„Tradicionalne metode finansiranja su se pokazale neadekvatne izazovima klimatske krize, pa smo se odlučili za drugačiji pristup. Fond će biti kapitalizovan doprinosima zemalja i kompanija koje koriste fosilna goriva i katalizovaće privatni sektor. Svaka zemlja u razvoju će imati pravo [da primi novac iz] fonda”, kaže Jalchin Rafiyev, glavni pregovarač za predsedavanje Cop29.

Emirati masovno kupuju LNG tankere: Da li Rusija gradi novu tajnu flotu?

Značajan porast kupovine LNG tankera od strane kompanija registrovanih u UAE izazvao je zabrinutost da Rusija možda gradi mračnu flotu za tečno gorivo, objavio je **Fajnenšel tajms**, pozivajući se na podatke o kupovini tankera.

Windward, konsultantska kuća za rizike koja se citira u izvještaju, otkrila je da su od drugog kvartala prošle godine kompanije registrovane u Ujedinjenim Arapskim Emiratima kupile više od 50 LNG tankera. FT je primetio da je došlo do značajnog povećanja u odnosu na povremeni ugovor o kupovini LNG tankera pre te godine.

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

U izvještaju se takođe citiraju podaci Kplera, čija je jedinica za rizik i usklađenost tvrdi da bi porast u kupovini LNG tankera možda ukazivao na „složenu mrežu pomorskih operacija potencijalno povezanih sa ruskim interesima“. Kompanija za praćenje brodova saopštila je da neki od LNG tankera koji su promenili vlasnika u protekloj godini trenutno prelaze rute koje se obično koriste za otpremu ruskog gasa na međunarodna tržišta.

Ruski LNG bio je poslednja energetska roba koja je postala meta sankcija za Evropsku uniju, ne samo zbog kontinuiranog – i politički nezgodnog – oslanjanja bloka na tu robu. Zaista, pokazalo se da je Evropa najveći ruski kupac LNG-a.

Ipak, to nije sprečilo EU da uvede sankcije ruskom LNG-u krajem juna, sa ciljem da obuzda sposobnost Rusije da zarađuje od svog tečnog gasa.

Zbog manje potrošnje prirodnog gasa, skladišta u EU su punija

Potrošnja prirodnog gasa u Evropi konstantno se smanjivala od sredine 2022. godine, podstaknuta kombinacijom blage zime i vladinih politika usmerenih na smanjenje potrošnje prirodnog gasa. U 2023, potrošnja prirodnog gasa u 27 zemalja članica Evropske unije (EU-27) opala je za 18% u odnosu na prethodni petogodišnji (2017-21) prosek prema podacima Eurostata. Tokom prvih pet meseci 2024. (januar–maj), potrošnja je ostala 19% ispod proseka 2017–21. za iste mesece, prenosi **EIA**.

PREUZMI
MOL MOVE
APLIKACIJU!

Pogodnosti nivoa koji postigneš traju 12 meseci.

MOL MOVE

Dobrodošao/la Anka!
Ti si na Green nivou.
Uživaj u svojim pogodnostima!

738
Braj poena

Potrebno ti još poena do srebrnog nivoa (Silver): 262

potrebno traženje nagrada nalog

molmove.rs

Godine 2022, nakon značajnog pada uvoza gasovoda iz Rusije, evropske vlade su donele koordinisane mere za smanjenje potražnje. Te mere su nalagale minimalno smanjenje potrošnje prirodnog gasa od 15% od avgusta 2022. do marta 2023. Ove politike su naknadno produžene do marta 2025. godine.

Četiri zemlje EU-27 sa najvećom potrošnjom prirodnog gasa — Nemačka, Italija, Francuska i Holandija — čine oko dve trećine potrošnje u regionu. Potrošnja prirodnog gasa smanjena je u ovim zemljama za kombinovanih 5 milijardi kubnih stopa dnevno (Bcf/d) u 2023. i 6 Bcf/d tokom

prvih pet meseci ove godine u poređenju sa petogodišnjim (2017–21) prosekom pre vladine politike. Potrošnja prirodnog gasa je opala u većini zemalja EU-27. Od donošenja ove politike, u 10 zemalja koje najviše koriste prirodni gas smanjena je potrošnja u rasponu od 1% do 28%. Dve blage zime zaredom (2022–23 i 2023–24) u kombinaciji sa smanjenom potrošnjom prirodnog gasa zbog politike evropske vlade i više proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora dovele su do rekordno visokih zaliha skladištenja na kraju grejne sezone u obe 2023. i 2024. Od 1. aprila 2024. godine, skladišta prirodnog gasa u Evropi su bila popunjena 59% – najveći zabeleženi procenat za kraj grejne sezone (od 1. novembra do 31. marta) – prema podacima Gas Infrastructure Europe's Aggregated Gas Skladišni inventar (AGSI+).

31. marta 2024. — poslednjeg dana grejne sezone — nivoi skladištenja prirodnog gasa u Evropi bili su 83% iznad proseka za prethodni 13 godina (2011–2023) za isti dan. Od januara do juna 2024. godine, evropski skladišni zalihi ostali su na najvišim nivoima svih vremena, pažljivo prateći prošlogodišnje nivoe skladištenja.

Snabdevanje gasom iz Rusje putem gasovoda opalo je za 58% (6,3 Bcf/d) u 2022. i 89% (9,7 Bcf/d) u 2023, u poređenju sa godišnjim prosekom 2021. Evropa je prvenstveno koristila uvoz tečnog prirodnog gasa (LNG) da nadoknadi smanjeni uvoz iz Rusije. U 2023. godini, uvoz LNG-a u EU-27 i Veliku Britaniju je u proseku iznosio 14,5 Bcf/d, što je u suštini ostalo nepromenjeno u odnosu na 2022, prema podacima Međunarodne grupe uvoznika tečnog prirodnog gasa (GIIGNL).

Sjedinjene Države su ostale najveći dobavljač LNG-a za Evropu treću godinu zaredom 2023. godine, obezbeđujući skoro polovinu svog uvoza LNG-a. U Nemačkoj su dodata postrojenja za uvoz LNG-a 2023. godine, a Nemačka je činila 5% ukupnog uvoza EU-27 i UK. Većinu — 83% — uvoza LNG-a u Nemačku iz 2023. isporučile su Sjedinjene Države.

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

Azija će nastaviti da dominira povećanjem kapaciteta za LNG

Azija će nastaviti da dominira povećanjem kapaciteta za ponovnu gasifikaciju tečnog prirodnog gasa (LNG) u narednih nekoliko godina, doprinoseći oko 68% ukupnog povećanja kapaciteta između 2024. i 2028. godine, tvrdi kompanija GlobalData, a prenosi **Offshore-tehnology**.

Očekuje se da će Azija dodati ukupan kapacitet regasifikacije od 20 triliona kubnih stopa iz novih projekata izgradnje i proširenja tokom perioda, prema najnovijem izveštaju GlobalData, matične kompanije Offshore Technology.

„Kina i Indija će prvenstveno pokretati dodatke za ponovnu gasifikaciju LNG-a u Aziji do 2028. godine, što će činiti skoro 60% ukupnog povećanja kapaciteta do 2028.“, tvrdi Bhargavi Gandham, analitičar za naftu i gas u GlobalData

U međuvremenu, rastuća potražnja za gasom iz „industrijskog i domaćeg sektora, i potreba da se poveća udeo gasa u energetsom miksu, podstiču povećanje kapaciteta za regasifikaciju u ovim zemljama“.

U izveštaju pod nazivom Industrija regasifikacije LNG prema kapacitetu i kapitalnim troškovima sa detaljima o svim operativnim i budućim terminalima do 2028. godine, takođe se navodi da će Kina dominirati dodacima LNG regasifikacije u Aziji do 2028. godine, čineći skoro 38%.

Zhoushan II je najveći predstojeći projekat u zemlji, sa kapacitetom od 584 milijarde kubnih stopa (bcf), a slede Huizhou, lantai I i lantai II, svaki sa kapacitetom od 487bcf.

GlobalData takođe identifikuje Indiju kao drugog najvećeg doprinosioca povećanju kapaciteta za regasifikaciju LNG u Aziji, sa oko 21% do 2028.

Odlični rezultati poslovanja norveškog Equinora

Norveška kompanija za naftu i gas Equinor prijavila je skok prihoda u drugom kvartalu zahvaljujući višim cenama nafte koje su neutralisale znatno niže cene gasa u Evropi, prenosi **Seebiz**.

U periodu od aprila do juna ukupan poslovni prihod skočio je za 12 odsto, na 25,5 milijardi dolara. Neto dobit je porasla za dva odsto, na 1,87 milijardi dolara.

Kada se uračunaju neto finansijske stavke i pripadajući porezi, on je iznosio 2,4 milijarde dolara i bio je 11 odsto manji nego u istom periodu prošle godine.

Equinor je u drugom kvartalu proizvodio dva miliona barela ekvivalenta nafte (MBOE) dnevno, tri odsto više nego prošle godine, ali po 10 odsto višoj prosečnoj ceni, prvenstveno zahvaljujući višim cenama nafte.

Realizovana cena gasa u Evropi bila je 13 odsto niža nego prošle godine i iznosila je 9,94 dolara za milion britanskih termalnih jedinica (mmbtu), što odražava slabiju potražnju zbog blagih temperatura i punog skladištenja.

Equinor je potvrdio da bi ove godine trebalo da proizvodi nešto više od dva miliona barela ekvivalenta nafte dnevno, uz kapitalna ulaganja nešto veća od 13 milijardi dolara.

Danas je norveška kompanija glavni evropski snabdevač gasom, istisnuvši ruski Gasprom sa liderske pozicije.

Alijev: Azerbejdžan bi mogao da izvozi gas preko Ukrajine

Ukrajina i Evropska unija su se obratile Azerbejdžanu da snabdeva Evropu prirodnim gasom preko Ukrajine nakon što postojeći ugovor sa Rusijom istekne krajem godine, tvrdi Predsednik Azerbejdžana Ilham Alijev .

"Nastavljaju se razgovori sa vlastima u Ukrajini i EU, kao i sa Rusijom i čini se da su sve strane zainteresovane za nastavak snabdevanja. Pomoći ćemo ako možemo", rekao je Alijev na konferenciji za novinare, prenosi **Bloomberg**. On je istakao da će proizvodnja gasa u njegovoj zemlji porasti zahvaljujući novim i postojećim projektima u Kaspijskom moru.

Azerbejdžan je 2022. godine potpisao memorandum o razumevanju sa Evropskom komisijom sa namerom da udvostruči svoj izvoz gasa u Evropu na 20 milijardi kubnih metara do 2027. godine.

"Zemlja se kreće ka cilju. Izvoz u Evropu će se ove godine povećati na blizu 13 milijardi kubnih metara sa 11,8 milijardi kubnih metara u 2023. i 8 milijardi kubnih metara u 2021. Zalihe će biti poslate kroz takozvani lanac gasovoda Južnog gasnog koridora koji povezuje Azerbejdžan sa Evropom preko Gruzije i Turske", naveo je Alijev.

EU je pokušala da odustane od ruskog gasa od početka invazije na Ukrajinu, ali neke evropske države nastavljaju da ga dobijaju kroz gasovod koji prelazi Ukrajinu.

Alijev je napomenuo da će zemlje poput Austrije i Slovačke biti u "ozbiljnim problemima" ako prestanu isporuke ruskog gasa preko Ukrajine jer će morati da plate "stotine i stotine miliona više da bi kupovale gas odnekud", prenosi Tanjug.

JANAF za 2023. isplaćuje dividendu 30,95 evra po akciji

Akcionari Jadranskog gasovoda (Janaf) su doneli odluku o isplati dividende od 30,95 evra po akciji, a pravo na dividendu će steći akcionari koji će na kraju biti upisani u registar SKDD. dana trgovanja 31. jula 2024. godine kao vlasnici akcija, prenosi **Seebiz**. Poređenja radi, Janaf je prošle godine isplatio 11,52 evra po akciji. Dividenda će biti isplaćena 2. avgusta u ukupnom iznosu od 31,19 miliona evra, saopštila je kompanija u sredu. Janaf je u 2023. godini ostvario ukupne prihode od 153,3 miliona evra, koji su skoro 29 odsto veći od onih ostvarenih u prethodnoj godini. Bruto dobit iznosila je 63,4 miliona evra, što predstavlja povećanje od 26,7 odsto u odnosu na prošlu godinu. Neto dobit ostvarena poslovanjem u 2023. godini iznosila je skoro 52 miliona evra i veća je za 27,6 odsto u odnosu na prethodnu godinu.

NIS: Tender za 30 solarnih elektrana na pumpama

NIS je raspisao tender za izgradnju solarnih fotonaponskih elektrana na 30 stanica za snabdevanje gorivom po principu "ključ u ruke", prenosi **Ekapija**.

Nabavka usluge obuhvata nabavku, isporuku i ugradnju glavne opreme, ostale opreme i materijala za izgradnju solarne fotonaponske elektrane na stanicama za snabdevanje gorivom (SSG). Nabavka usluge takođe obuhvata izradu tehničke dokumentacije u skladu sa propisima Republike Srbije. Proizvedena električna energija će se koristiti dominantno za pokrivanje sopstvenih potreba na SSG, a višak će se isporučivati u distributivnu mrežu električne energije.

Solarne fotonaponske elektrane se postavljaju na 30 stanica za snabdevanjem gorivomu vlasništvu NIS ad Novi Sad ukupne snage panela od 1.000 kWp.

NEDELJA

